

Tuomion täytäntöönpanomenettelyt - Tšekki

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [cs](#) [en](#).

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?
- 2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?
- 3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?
 - 3.1 Menettely
 - 3.2 Tärkeimmät edellytykset
- 4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne
 - 4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?
 - 4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?
 - 4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?
- 5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?
- 6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suoja koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Täytäntöönpanolla tarkoitetaan täytäntöönpanoasiakirjassa määrätyn veloitteen täytäntöönpanoa, jopa vastoin sen henkilön tahtoa, jolle velvoite on asetettu. Jos kyseinen henkilö ei täytä vapaaehtoisesti veloitetta, joka hänelle on määrätty täytäntöönpanokelpoisessa tuomiossa, velkoja voi hakea tuomioistuimelta tai ulosottomieheltä veloitteen täytäntöönpanoa oikeusteitse.

Tuomioistuin määrää ja suorittaa täytäntöönpanon lukuun ottamatta hallinto- tai veromenettelyissä täytäntöön pantavia asiakirjoja. Siviilioikeudellisissa asioissa velkoja voi aina saattaa asian tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Tuomion täytäntöönpanoa hakeva velkoja voi kääntyä myös ulosottomiehen puoleen. Ulosottomies panee tuomion täytäntöön tuomioistuimen luvalla seuraavia tuomioita lukuun ottamatta:

- alaikäisen huoltajuutta koskevat tuomiot
- tuomiot tapauksissa, jotka koskevat suojelua perheväkivallalta
- Euroopan unionin toimielinten antamat tuomiot
- ulkomaiset tuomiot.

Täytäntöönpanoa voidaan kuitenkin hakea, jos tarkoituksena on panna täytäntöön alaikäisen elatuksesta annettu tuomio tai ulkomainen tuomio, joka on julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi suoraan sovellettavan Euroopan unionin lainsäädännön, kansainvälisen sopimuksen tai tunnustamista koskevan päätöksen nojalla.

Tuomioistuimen välityksellä tapahtuvasta tuomion täytäntöönpanosta säädetään lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 251–351 a §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna. Perheoikeudellisissa asioissa tuomioiden täytäntöönpanoon sovelletaan kuitenkin erityistuomioistuinmenettelyistä annetun lain N:o 292/2013 492–513 §:ää, sellaisena kuin se on muutettuna.

Ulosottomiehen välityksellä tapahtuvasta tuomion täytäntöönpanosta on säädetty ensisijaisesti tuomioistuinten yhteydessä toimivista ulosottomiehistä ja täytäntöönpanotoimista annetun lain (täytäntöönpanolaki) N:o 120/2001 35–73 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna. Tuomioistuimen yhteydessä toimiva ulosottomies noudattaa myös siviiliprosessilakia, erityisesti yksittäisten täytäntöönpanomenettelyjen sääntelyn osalta.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Yleensä vastaajan kotipaikan yleisellä tuomioistuimella on toimivalta määrätä **tuomion täytäntöönpanosta** ja suorittaa se (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 252 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna). Poikkeukset tästä säännöstä määritetään siviiliprosessilain 252 §:ssä.

Vastaajan kotipaikan yleistä tuomioistuinta käsitellään yksityiskohtaisemmin kohdassa ”[Alueellista toimivaltaa koskevat perussäännökset](#)” (”Tuomioistuinten toimivalta – Tšekki” osa 3.2.1).

Tuomioistuimet ja tuomioistuinten nimeämät ulosottomiehet voivat suorittaa **täytäntöönpanon**. Täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, jolle kuuluu asiallinen toimivalta, on alioikeus (tuomioistuinten yhteydessä toimivista ulosottomiehistä ja täytäntöönpanotoimista annetun lain (täytäntöönpanolaki) N:o 120/2001 45 §, sellaisena kuin se on muutettuna). Alueellinen toimivalta kuuluu täytäntöönpanosta vastaavalle tuomioistuimelle, jonka alueella on esimerkiksi vastaajan vakituinen asuinpaikka, ulkomaalaisen henkilön oleskelupaikka Tšekissä tai yrityksen rekisteröity toimipaikka. Toimivaltaa käsitellään tarkemmin edellä mainitussa täytäntöönpanolain säännöksessä.

Lisätietoja on myös kohdassa ”Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?”

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

3.1 Menettely

Tuomion täytäntöönpano

Menettely voidaan käynnistää ainoastaan velkojan hakemuksesta, jos vastaaja ei vapaaehtoisesti noudata täytäntöönpanokelpoisessa tuomiossa hänelle määrättyä velvoitetta. Tuomioistuin määrää tietyt ennakkoratkaisut pantavaksi täytäntöön jopa ilman hakemusta, esimerkiksi asioissa, jotka koskevat suojelua perheväkivallalta (erityistuomioistuinmenettelyistä annettu laki N:o 292/2013, sellaisena kuin se on muutettuna).

Tuomio voidaan määrätä pantavaksi täytäntöön ainoastaan, jos se sisältää velkojan ja vastaajan tunnistetiedot, tiedot täytäntöönpanohakemuksen kohteena olevan velvoitteen laajuudesta ja sisällöstä sekä velvoitteen noudattamisen määräajan. Jos tuomioistuimen päätöksessä ei ole esitetty määräaika velvoitteen noudattamiselle, päätöksessä määrätty velvoite on täytettävä kolmen päivän kuluessa tai, jos kyseessä on häätö, 15 päivän kuluessa siitä kun tuomio saa lainvoiman. Jos tuomion mukaan useamman kuin yhden vastaajan on täytettävä velvoite ja jos velvoite on jaettavissa, kaikkien vastaajien on täytettävä velvoite yhdenvertaisesti, ellei tuomiossa toisin määrätä.

Täytäntöönpanoa hakeva velkoja ei ole velvollinen käyttämään asianajajaa edustajanaan.

Rahasumman maksamista edellyttävä tuomion täytäntöönpanohakemus laaditaan tietyn täytäntöönpanomenettelyn ja muiden laissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Täytäntöönpanohakemuksen liitteenä on toimitettava jäljennös tuomiosta sekä vahvistus tuomion täytäntöönpanokelpoisuudesta. Tuomioistuin, joka on tehnyt asiasta päätöksen ensimmäisessä oikeusasteessa, toimittaa tuomion ja tarvittavan vahvistuksen. Tuomiosta ei tarvitse toimittaa jäljennöstä, jos täytäntöönpanohakemus toimitetaan tuomioistuimeen, joka on tehnyt asiasta päätöksen ensimmäisessä oikeusasteessa.

Täytäntöönpanomenettelyssä tehtävät päätökset ovat muodoltaan aina ratkaisuja.

Tuomioistuin määrää täytäntöönpanosta yleensä vastaajaa kuulematta.

Tšekissä tuomioistuimet veloittavat tuomioistuinmenettelyistä oikeudenkäyntimaksun (ks. tuomioistuinten veloittamista maksuista annettu laki N:o 549/1991, sellaisena kuin se on muutettuna). Oikeudenkäyntimaksuista voidaan lain mukaan vapauttaa perustelluissa tapauksissa.

Täytäntöönpanomenettelyt

Täytäntöönpanon suorittaa velkojan täytäntöönpanohakemuksessa nimeämä ulosottomies. Ulosottomiehen toimet katsotaan täytäntöönpanosta vastaavan tuomioistuimen toimiksi.

Täytäntöönpanomenettely käynnistetään velkojan hakemuksesta tai sellaisen henkilön hakemuksesta, joka osoittaa, että tuomiossa annettu oikeus on siirtynyt tai siirretty hänelle. Menettely alkaa päivänä, jolloin hakemus toimitetaan ulosottomiehelle. Ulosottomies voi aloittaa vastaajan omaisuuden määrittämisen ja turvaamisen vasta sen jälkeen, kun tuomioistuin antaa hänelle siihen luvan ja määrää täytäntöönpanon toimitettavaksi.

Täytäntöönpanohakemuksen on sisällettävä seuraavat:

- täytäntöönpanosta vastaavan ulosottomiehen tunnistetiedot sekä tiedot hänen rekisteröidystä toimipaikastaan (Tšekin ulosottomiesten ammattijärjestön (*Exekutorská komora České republiky*) verkkosivustolla <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru.php&w> on luettelo ulosottomiehistä; heidän toimivaltansa ei määräydy alueellisesti, vaan kaikki ulosottomiehet voivat toimia missä tahansa Tšekin alueella)
- hakemuksen kohteena oleva asia ja hakemuksen tavoite
- osapuolten, toisin sanoen velkojan tai tuomiossa oikeutetun henkilön sekä vastaajan, tunnistetiedot; luonnollisista henkilöistä on ilmoitettava etu- ja sukunimi, vakituinen asuinpaikka tai ulkomaalaisen henkilön oleskelupaikka Tšekissä sekä tarvittaessa henkilötunnus tai syntymäaika ja oikeushenkilöistä toiminimi tai liikenumero, rekisteröity toimipaikka ja yritystunnus
- tarkat tiedot täytäntöönpanoasiakirjasta
- täytäntöönpanon kohteena oleva velvoite sekä tieto siitä, onko vastaaja täyttänyt kohteena olevan velvoitteen ja jos on, missä määrin
- tarvittaessa tiedot todisteista, joihin velkojan oikeus perustuu
- allekirjoitus.

Täytäntöönpanohakemuksen liitteenä on toimitettava alkuperäinen täytäntöönpanoasiakirja tai sen oikeaksi todistettu jäljennös sekä vahvistus asiakirjan täytäntöönpanokelpoisuudesta tai jäljennös täytäntöönpanolupaa koskevasta notaarin asiakirjasta, ellei täytäntöönpanoasiakirja ole täytäntöönpanotuomioistuimen antama. Täytäntöönpanoasiakirjan antanut viranomainen toimittaa vahvistuksen sen täytäntöönpanokelpoisuudesta, kun taas sovintoratkaisujen ja sopimusten osalta vahvistuksen antaa viranomainen, joka on hyväksynyt ne.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Tuomio voidaan määrätä pantavaksi täytäntöön täytäntöönpanoasiakirjan perusteella, jos määrättyä velvoitetta ei ole täytetty vapaaehtoisesti.

Täytäntöönpanoasiakirjoja ovat seuraavat:

- tuomioistuimen tai ulosottomiehen täytäntöönpanokelpoiset päätökset, joissa myönnetään tietty oikeus tai määrätään velvoite tai vaikutetaan omaisuuteen
- tuomioistuimen tai muun tutkinta-, syytteenpano- ja ratkaisuelimen täytäntöönpanokelpoinen tuomio, jossa myönnetään tietty oikeus tai vaikutetaan omaisuuteen
- täytäntöönpanokelpoinen välitystuomio
- täytäntöönpanoluvan sisältävä notaarin asiakirja, joka on laadittu erityislainsäädännön mukaisesti
- täytäntöönpanokelpoinen tuomio tai muu julkisen viranomaisen antama täytäntöönpanoasiakirja
- muut täytäntöönpanokelpoiset päätökset ja hyväksytyt sovintoratkaisut ja asiakirjat, joiden täytäntöönpano sallitaan laissa.

Jos täytäntöönpanoasiakirjassa ei ole esitetty määräaika velvoitteen noudattamiselle, asiakirjassa määrätty velvoite on täytettävä kolmen päivän kuluessa tai, jos kyseessä on häätö, 15 päivän kuluessa siitä kun tuomio saa lainvoiman.

Oikeusteitse tapahtuva täytäntöönpano

Vastaajan kotipaikan yleisellä tuomioistuimella on toimivalta määrätä ja panna täytäntöön tuomio sekä suorittaa tuomioistuimelle tarkoitetut toimet ennen täytäntöönpanomääräyksen ja omaisuutta koskevien ilmoitusten antamista, ellei lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 252 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna, toisin säädetä.

Tuomio voidaan määrätä panttavaksi täytäntöön vain siinä määrin kuin velkoja sitä vaatii ja niin, että velkojan vaatimukset täytetään tuomion mukaisesti (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 263 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Tuomioistuin hylkää täytäntöönpanohakemuksen, jos jo hakemuksen perusteella on selvää, että täytäntöönpanosta odotettavalla tuotolla ei katettaisi edes täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 264 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Täytäntöönpanomenettelyt

Ulosottomies suorittaa täytäntöönpanon tuomioistuimen luvalla, edellä (kohdassa 1) ilmoitettuja tuomioita lukuun ottamatta.

Täytäntöönpanohakemuksen vastaanottava ulosottomies pyytää viimeistään 15 päivän kuluessa hakemuksen toimituspäivästä täytäntöönpanosta vastaavaa tuomioistuinta antamaan tarvittavan luvan ja täytäntöönpanomääräyksen. Tuomioistuin myöntää luvan 15 päivän kuluessa, jos kaikki laissa säädetyt vaatimukset on täytetty. Muussa tapauksessa tuomioistuin määrää ulosottomiehen hylkäämään täytäntöönpanohakemuksen osittain tai kokonaan tai keskeyttämään täytäntöönpanomenettelyä. Tällainen tuomioistuimen määräys sitoo ulosottomiestä.

Täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, jolle kuuluu asiallinen toimivalta, on alioikeus.

Jos vastaaja on luonnollinen henkilö, alueellinen toimivalta kuuluu sille täytäntöönpanosta vastaavalle tuomioistuimelle, jonka alueella on vastaajan vakituinen asuinpaikka tai ulkomaalaisen henkilön oleskelupaikka Tšekissä. Jos vastaaja on oikeushenkilö, alueellinen toimivalta kuuluu sille tuomioistuimelle, jonka alueella vastaajan rekisteröity toimipaikka sijaitsee. Jos vastaajalla, joka on luonnollinen henkilö, ei ole vakituista asuinpaikkaa tai oleskelupaikkaa Tšekissä, tai jos vastaajalla, joka on oikeushenkilö, ei ole rekisteröityä toimipaikkaa Tšekissä, alueellinen toimivalta kuuluu tuomioistuimelle, jonka alueella vastaajalla on omaisuutta.

Alueelliseen toimivaltaan liittyy joitakin poikkeuksia, jotka perustuvat erityistuomioistuinmenettelyistä annettuun lakiin N:o 292 /2013, sellaisena kuin se on muutettuna, ja esimerkiksi sen 511 §:ään.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Täytäntöönpanotoimia voidaan kohdistaa sekä irtaimeen että kiinteään omaisuuteen, saataviin ja muihin varoihin, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

Täytäntöönpanotoimia ei voida kohdistaa varsinkaan seuraavanlaiseen omaisuuteen (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 321–322 §, sellaisena kuin se on muutettuna):

- esineet, joiden myynti on kielletty tai jotka eivät voi olla täytäntöönpanon kohteena erityislainsäädännön nojalla
- vastaajan omistamat esineet, joita hän tarvitsee omien ja perheenjäsentensä aineellisten tarpeiden täyttämiseen tai työnsä suorittamiseen, sekä muut esineet, joiden myynti olisi eettisten sääntöjen vastaista (erityisesti tällä tarkoitetaan tavanomaisia vaatteita ja kodinkoneita, vihkisormuksia ja muita vastaavanlaisia esineitä, lääkintätarvikkeita ja muita tarvikkeita, joita vastaaja tarvitsee sairautensa tai fyysisen vammansa vuoksi, käteisvaroja vähintään kaksi kertaa erityislainsäädännössä säädettyä yhden henkilön toimeentulotasoa vastaava määrä sekä eläimiä, joita ei pidetä taloudellisista syistä vaan lähinnä seuraeläiminä)
- jos vastaaja on yrittäjä, hänen omistamansa esineet, joita hän käyttää yritystoiminnassaan (tätä ei sovelleta, jos esineisiin liittyy panttioikeus velkojan saatavien perimiseksi)
- tekniset laitteet, joiden avulla vastaaja pitää erityislainsäädännön mukaisesti kirjaa sijoitusvälineistä tai säilyttää kyseiseen kirjanpitoon liittyviä asiakirjoja, samoin kuin tekniset laitteet, joilla toimitetaan tietoja sijoitusvälineiden omistajista erityislainsäädännön mukaisesti
- omaisuus, jonka vastaaja on hankkinut korvaavina omaisuuserinä (tätä ei sovelleta, jos vastaajalla on oikeus luovuttaa kyseistä omaisuutta vapaasti tai jos täytäntöönpanoon liittyy vainajan velkojen periminen tai sellaisten velkojen periminen, jotka liittyvät korvaavina omaisuuserinä hankitun omaisuuden hallintaan).

Velkoja voi myös aina pyytää edellä lueteltujen esineiden arvonalennusta, jos ne hankkinut vastaaja on aiheuttanut tahalliseksi rikkomuksella vahinkoa ja saanut sillä perusteetonta etua ja jos velkoja on rikkomuksessa vahinkoa kärsinyt osapuoli.

Seuraavanlainen omaisuus ei myöskään voi olla täytäntöönpanon kohteena:

- vakuutusyhtiön sopimuksen mukaisesti maksamat vakuutussaavat, jos ne käytetään uuden rakennuksen rakentamiseen tai olemassa olevan rakennuksen korjaamiseen

- rahana annettavat sosiaalietuudet, toimeentulotuki, valtion sosiaalituki, asumistuki, kertaluonteinen valtion sosiaalituki ja sijaishoitotuki
- saatavat, jotka vastaaja on hankkinut korvaavina omaisuuserinä (tätä ei sovelleta, jos vastaajalla on oikeus luovuttaa kyseisiä saatavia vapaasti tai jos täytäntöönpanoon liittyy testamentin tekijän velkojen periminen tai sellaisten velkojen periminen, jotka liittyvät korvaavina omaisuuserinä hankitun omaisuuden hallintaan)
- yrittäjinä toimivien luonnollisten henkilöiden liiketoiminnasta peräisin olevista saatavista vain kaksi viidesosaa voi olla täytäntöönpanon kohteena; jos täytäntöönpanohakemus koskee etuoikeutettuja saatavia, täytäntöönpanon kohteena voi kuitenkin olla kolme viidesosaa saatavista
- jos vastaaja on luovan työn tekijä, täytäntöönpanon kohteena voi olla vain kaksi viidesosaa lisenssimaksuista; jos täytäntöönpanohakemus koskee etuoikeutettuja saatavia, täytäntöönpanon kohteena voi kuitenkin olla kolme viidesosaa saatavista (tämä koskee myös esiintyvien taitelijoiden oikeuksiin ja teollisoikeuksiin perustuvia saatavia).

Tämä luettelo sisältää varojen arvonalennuksen olennaiset rajoitukset täytäntöönpanossa. Joitakin erityisrajoituksia sisältyy lisäksi siviiliprosessilakiin, esimerkiksi sen 267 b §:ään.

Aviovarallisuuden arvonalennusmenetelmä on kirjattu lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 262 a §:n 1 ja 2 momenttiin, sellaisena kuin se on muutettuna, ja lain N:o 120/2001 (täytäntöönpanolaki) 42 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna. Aviovarallisuuteen kohdistuva täytäntöönpano voidaan määrätä myös sellaisen velan perimiseksi, jonka vain toinen puolisoista on aiheuttanut avioliiton aikana tai ennen sitä. Täytäntöönpanomääräyksessä katsotaan, että vastaajan ja hänen puolisonsa aviovarallisuuteen kuuluu myös sellainen varallisuus, joka jää aviovarallisuuden ulkopuolelle ainoastaan siksi, että se on poistettu tai sitä on rajoitettu tuomioistuimen päätöksellä tai sopimuksella tai että puolisoiden omaisuuteen sovelletaan erillisyyden periaatetta tai että sen alkuperä on määritetty sopimuksessa avioliiton päättymispäivästä alkaen.

Aviovarallisuuteen sisältyvän velan perimiseksi voidaan määrätä, että täytäntöönpano toteutetaan tekemällä pidätyksiä vastaajan puolison palkasta tai muista tuloista tai takavarikoimalla vastaajan puolison tilillä jossakin rahoituslaitoksessa olevia varoja tai muita vastaajan puolison rahasaatavia tai varoja.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Oikeusteitse tapahtuva täytäntöönpano:

Tietyn rahasumman maksamista koskeva velvoite voidaan panna täytäntöön niin, että se pidätetään palkasta tai takavarikoitaan, otetaan kiinteää omaisuutta hallintaan, myydään irtainta ja kiinteää omaisuutta, takavarikoitaan tuotantolaitos tai hankitaan tuomioistuimelta panttioikeus kiinteään omaisuuteen (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 258 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Kun on pantava täytäntöön jokin muu velvoite kuin rahasumman maksaminen, sovellettava toimenpide määräytyy veloitteen luonteen mukaan. Kyseessä voi olla häätö, omaisuuden siirtäminen, yhteisen omaisuuden jako tai töiden tai muiden suoritusten loppuun saattaminen (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 258 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Pantin myyntiin perustuva saatavien täytäntöönpano toteutetaan myymällä pantattua irtainta ja kiinteää omaisuutta, yhteistä omaisuutta ja omaisuuseriä tai takavarikoimalla pantattuja rahasaatavia ja muita pantattuja omistusoikeuksia (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 258 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Kun täytäntöönpano on kirjattu käynnistettyjä täytäntöönpanoja koskevaan rekisteriin, ulosottomies arvioi, miten se suoritetaan, sekä antaa tai peruuttaa täytäntöönpanomääräyksen. Määräyksessä ilmoitetaan, mihin omaisuuteen täytäntöönpano on tarkoitus kohdistaa. Täytäntöönpanomääräyksessä täytäntöönpano määrätään suoritettavaksi jollakin niistä tavoista, jotka on määritetty laissa N:o 120/2001 (täytäntöönpanolaki), sellaisena kuin se on muutettuna. Ulosottomies ilmoittaa täytäntöönpanomääräyksessä sopivaksi katsotun täytäntöönpanomenetelmän, joka ei saa olla kohtuuton suhteessa vastaajan velkojen määrään tai sen omaisuuden arvoon, johon vastaajan velan täytäntöönpano on tarkoitus kohdistaa.

Tietyn rahasumman maksaminen voidaan panna täytäntöön niin, että summa pidätetään palkasta tai muista tuloista tai toimitetaan takavarikointi, myydään irtainta tai kiinteää omaisuutta, takavarikoitaan tuotantolaitos, hankitaan ulosottomiehen panttioikeus kiinteään omaisuuteen, otetaan kiinteää omaisuutta hallintaan tai otetaan ajokortti pois väliaikaisesti.

Kun on pantava täytäntöön jokin muu velvoite kuin rahasumman maksaminen, sovellettava toimenpide määräytyy veloitteen luonteen mukaan. Kyseessä voi olla häätö, omaisuuden siirtäminen, yhteisen omaisuuden jako tai töiden tai muiden suoritusten loppuun saattaminen.

Pantin myyntiin perustuva saatavien täytäntöönpano toteutetaan myymällä pantattua irtainta ja kiinteää omaisuutta.

Omaisuuuden luovutuskiellosta säädetään lain N:o 120/2001 (täytäntöönpanolaki) 44 a §:ssä ja 47 §:n 5 momentissa, sellaisena kuin se on muutettuna. Jollei ulosottomies pääätä toisin, vastaaja ei voi enää luovuttaa omaisuuttaan, muun muassa kiinteistöjä ja aviovarallisuuteen sisältyvää omaisuutta, sen jälkeen, kun hän on saanut ilmoituksen täytäntöönpanon aloittamisesta. Poikkeuksena on kuitenkin tavanomainen liike- ja yritystoiminta sekä vastaajan omien ja hänen huollettavanaan olevien henkilöiden perustarpeiden täyttäminen sekä omaisuuden ylläpito ja hoito. Oikeustoimet, joilla vastaaja rikkoo tätä vaatimusta, ovat pätemättömiä. Oikeustoimi katsotaan kuitenkin päteväksi, jos ulosottomies, velkoja tai rekisteröity velkoja ei ole kiistänyt sen pätevyyttä saatavien perinnän varmistamiseksi. Pätevyyden kiistämisen oikeusvaikutukset käynnistyvät, kun oikeustoimen voimassaolo alkaa, jos täytäntöönpanomääräys tai ulosottomiehen, velkojan tai rekisteröidyn velkojan muu tahdonilmaisu toimitetaan kaikille sen oikeustoimen osapuolille, jonka pätevyyden ulosottomies, täytäntöönpanoa pyytävä velkoja tai rekisteröity velkoja on kiistänyt.

Vastaaja ei voi siirtää täytäntöönpanomääräyksen kohteena olevaa omaisuutta kenellekään toiselle henkilölle tai rasittaa sitä tai luovuttaa muulla tavoin. Oikeustoimet, joilla vastaaja rikkoo tätä vaatimusta, ovat pätemättömiä.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Toimenpiteet pysyvät voimassa siihen saakka, että täytäntöönpano lopetetaan ja muun muassa saatavat, lisämaksut ja täytäntöönpanokulut on peritty. Omaisuuuden luovutuskiellon päättymisestä tehdään päätös, jos vastaaja tallettaa ulosottomiehelle summan, joka kattaa perittävänä olevat saatavat, täytäntöönpanokulut ja velkojan kustannukset.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí:

Kun tuomio pannaan täytäntöön oikeusteitse, muutosta voidaan hakea muutoksenhakua koskevien siviiliprosessilain yleisten säännösten mukaisesti. Vastaajan on tehtävä valitus 15 päivän kuluessa tuomion kirjallisen jäljennöksen toimittamisesta siihen tuomioistuimeen, jonka päätöstä muutoksenhaku koskee. Jos henkilö, jolla on oikeus hakea muutosta, tekee valituksen säädettyssä määräajassa, tuomio ei tule voimaan ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on tehnyt lopullisen päätöksen valituksesta (ks. myös lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 254 §, sellaisena kuin se on muutettuna).

Tuomion täytäntöönpanon aikana menettelyä ei voida lakisääteisistä syistä keskeyttää eikä hakea vapautusta määräajan päättymisen aiheuttamista seuraamuksista. Tässä vaiheessa ei voida myöskään hakea täytäntöönpanon käynnistämistä uudelleen. Sitä vastoin on mahdollista hakea täytäntöönpanon mitätöintiä, mutta ainoastaan jos hakemus koskee sellaista muutoksenhakutuomioistuimen lopullista ratkaisua, jossa muutoksenhaku hylättiin tai sitä koskeva menettely saatettiin päätökseen, tai sellaista muutoksenhakutuomioistuimen lopullista ratkaisua, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätös muutoksenhaun hylkäämisestä tai valitusten valvonnasta vahvistettiin tai sitä muutettiin viivästyksen vuoksi (ks. myös siviiliprosessilain 229 §:n 4 momentti ja 254 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna).

Omaisuuuteen liittyvää oikeutta, joka estää siihen liittyvät täytäntöönpanotoimet, voidaan käyttää velkojaa vastaan hakemalla kyseisen omaisuuden sulkemista täytäntöönpanomenettelyn ulkopuolelle siviiliprosessilain 267 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jos oikeus liittyy omaisuuteen, joka kuuluu tai jonka katsotaan täytäntöönpanomääräyksen soveltamiseksi kuuluvan vastaajan ja hänen puolisonsa aviovarallisuuteen, mutta perittävänä olevia saatavia ei voida periä kyseisestä omaisuudesta, tällaista omaisuuteen liittyvää oikeutta voidaan käyttää soveltuvin osin edellä tarkoitetun hakemuksen avulla (siviiliprosessilain 267 § 2 momentti).

Tuotonjakoa varten rekisteröityjen saatavien tai muulla tavoin täytettyjen vaateiden paikkansapitävyys, määrä, ryhmä tai järjestys voidaan kiistää esittämällä velkojaa vastaan hakemus laissa säädettyjen omaisuuden arvonlennusmenettelyjen mukaisesti (siviiliprosessilain 267 a §).

Menettelyn osapuolet voivat vastustaa joitakin oikeudellisia päätöksiä. Esimerkiksi vastaaja voi vastustaa päätöksiä, jotka koskevat muun muassa omaisuuden inventointia, tuotantolaitoksen hallinnosta laadittua raporttia tai kauppahintaa.

Lisäksi vastaaja voi täytäntöönpanomenettelyn aikana hakea tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä tai keskeyttämistä. Näistä säädetään siviiliprosessi- ja täytäntöönpanolaeissa (erityisesti lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 266, 268 ja 269 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna, ja lain N:o 120/2001 (täytäntöönpanolaki) 54, 55 ja 55 a §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna).

Muutoksenhaku täytäntöönpanomenettelyssä

Ulosottomiehen päätökseen voidaan hakea muutosta täytäntöönpanolaissa hyväksytyissä tapauksissa (ks. 55 c §).

Vastaaja voi hakea muutosta ulosottomiehen päätökseen olla hyväksymättä edes osittain hakemusta, jossa on haettu tietyn omaisuuserän jättämistä pois ulosmittausluettelosta eli sen sulkemista täytäntöönpanomenettelyn ulkopuolelle.

Muutoksenhakemus on tehtävä täytäntöönpanotuomioistuimelle siviiliprosessilain 267 §:n nojalla 30 päivän kuluessa siitä, kun vastaaja on vastaanottanut ulosottomiehen päätöksen. Ulosottoluettelossa mainittua irtainta omaisuutta ei voida myydä hakemuksen jättämisaikakohdasta alkaen asetetun määräajan päättymiseen saakka eikä tämän muutoksenhakumenettelyn aikana.

Osapuoli voi vastustaa menettelyn kustannuksia koskevaa maksumääräystä kahdeksan päivän kuluessa maksumääräyksen toimittamisesta.

Täytäntöönpanon lykkäämistä tai keskeyttämistä koskevan hakemuksen osalta, ks. edellä kohta ”Muutoksenhaku oikeusteitse tapahtuvan täytäntöönpanon yhteydessä”.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suojaa koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Täytäntöönpanomääräyksen jälkeen (täytäntöönpanolain 44 § ja sitä seuraavat pykälät) annettavaa omaisuuden luovutuskieltoa ei sovelleta vastaajan tavanomaiseen liike- ja yritystoimintaan, vastaajan ja hänen huollettavanaan olevien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseen eikä omaisuuden ylläpitoon ja hoitoon. Vastaaja voi lisäksi pyytää ulosottomieheltä, ettei luovutuskieltoa sovelleta osaan hänen omaisuudestaan. Tässä tapauksessa vastaajan on osoitettava, että jäljelle jäävä omaisuus kiistatta kattaa perittävät saatavat, velkojalle aiheutuvat kulut ja täytäntöönpanokulut.

Vastaajalla on myös mahdollisuus maksaa perittävät saatavat ja vakuus alennetuin kustannuksin. Tätä varten tuomioistuimen yhteydessä toimivan ulosottomiehen on ilmoitettava maksun määräaika ja maksun laiminlyönnin mahdolliset seuraukset. Omaisuuden luovutuskiellon (täytäntöönpanolain 44 a §:n 1 momentti ja 46 §:n 6 momentti) voimassaolo päättyy, kun perittävät saatavat ja vakuus on maksettu. Muussa tapauksessa ulosottomies suorittaa omaisuuden ulosmittauksen.

Vastaajaa suojellaan erityisesti tilanteessa, jossa hänet hädätään asunnosta tai muusta kiinteistöstä, jossa hän asuu, piirioikeuksien ja aluetuomioistuinten menettelysäännöistä 23 päivänä joulukuuta 1991 annetun Tšekin oikeusministeriön asetuksen N:o 37/1992 65 §:n mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna. Täytäntöönpano ei ole sallittu, jos ulosottomies havaitsee, että kiinteistöstä, asunnosta tai huoneesta hädettävä henkilö on sairauden vuoksi vuodelevossa tai että hän on synnyttänyt äskettäin tai on raskauden loppuvaiheessa ja että häätö saattaisi vahingoittaa vakavasti kyseisen henkilön terveyttä. Jos lääkäri ei ole antanut vahvistusta asiasta tai jos ulosottomies epäilee vahvistuksen oikeellisuutta, hänen on pyydettävä lausunto lääketieteelliseltä asiantuntijalta.

Jotkin velalliselle kuuluvat esineet jätetään täytäntöönpanon ulkopuolelle siviiliprosessilain nojalla. Ks. myös kohta ”Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?”.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 20/08/2018